

Sygn. akt III AUa 262/21 Apelacyjnego z dnia Sygn. akt III AUa 262/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 września 2021 r.

*Sąd Apelacyjny w Warszawie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:*

Przewodniczący: Sędzia SA Dorota Szarek

po rozpoznaniu w dniu 6 września 2021 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy A. B.

*przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno - Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i
Administracji w W.*

o wysokość emerytury

na skutek apelacji A. B.

*od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie XIII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych*

z dnia 26 listopada 2020 r. sygn. akt XIII U 641/20

zmienia zaskarżony wyrok w całości oraz poprzedzającą go decyzję

*Dyrektora Zakładu Emerytalno - Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji
w W. z 5 grudnia 2019 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje A. B. prawo do ustalenia
wysokości emerytury z uwzględnieniem za okres od 5 czerwca 2009 r. do 30 września 2011 r.
uposażenia należnego na stanowisku zajmowanym bezpośrednio przed urlopem wychowawczym
oraz waloryzacji emerytur i rent inwalidzkich przypadających w okresie między zwolnieniem ze
służby a ustaleniem prawa do emerytury.*

Dorota Szarek

Sygn. akt III AUa 262/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 5 grudnia 2019 r. nr (...), Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W., na podstawie art. 5, 12, 13, 15d, 41w w zw. z art. 32 ust. 1 i 2 ustawy z 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) (Dz. U. z 2019 r., poz. 288 ze zm.) po rozpoznaniu wniosku z 26 września 2019 r. ustalił A. B. prawo do emerytury od 1 września 2019 r., tj. od dnia w którym zgłoszono wniosek oraz ustalił jej wysokość.

A. B. odwołała się od powyższej decyzji i wniosła o jej zmianę poprzez ustalenie podstawy wymiaru świadczenia emerytalnego z okresu 10 lat służby 2007-2016 z uwzględnieniem uposażenia należnego za okres przebywania na urlopie wychowawczym, w tym za okres korzystania z prawa do obniżonego wymiaru czasu służby na podstawie art. 186⁽⁷⁾ k.p., zgodnie z zestawieniem kwot uposażenia i nagrody rocznej dla celów emerytalnych wykazanych w

zaświadczeniu Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w S. z 2 października 2019 r. nr (...) oraz poprzez podwyższenie podstawy wymiaru świadczenia o waloryzacje za rok 2018 i 2019.

Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. wniósł o oddalenie odwołania oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Warszawie XIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 26 listopada 2020 r. oddalił odwołanie i zasądził od A. B. na rzecz Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższy wyrok Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

A. B. (ur. (...)) złożyła wniosek o przyznanie prawa do emerytury policyjnej 26 września 2019 r.

Odwołująca się od 15 września 1999 r. do 28 lutego 2017 r. pełniła służbę w Służbie Celnej, natomiast od 1 marca 2017 r. do 31 sierpnia 2017 r. w Służbie Celno-Skarbowej.

Od 15 września 1999 r. do 27 lutego 2005 r. odwołująca się pełniła służbę przy realizacji zadań policyjnych określonych w ustawie z 24 lipca 1999 r., a od 1 marca 2017 r. do 31 sierpnia 2017 r. odwołująca się pełniła służbę przy realizacji zadań policyjnych określonych w ustawie z 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej – łącznie w wymiarze 5 lat, 11 miesięcy i 13 dni.

Od 5 czerwca 2009 r. do 23 września 2009 r. nie miała prawa do uposażenia, a od 23 września 2009 r. do 30 września 2011 r. odwołująca się przebywała na urlopie wychowawczym i w tym okresie pełniła służbę w obniżonym wymiarze czasu służby.

Zaskarżoną decyzją Dyrektor ZER ustalił odwołującej się prawo do emerytury od 1 września 2019 r., tj. od dnia w którym zgłoszono wniosek oraz ustalił jej wysokość. Podstawę wymiaru świadczenia stanowiła kwota 5269,25 zł a wysokość emerytury stanowiła 47,58% wymiaru tej podstawy, tj. 2507,11 zł. Przy ustaleniu wysokości emerytury uwzględniona została wysługa lat zawarta w zestawieniu z 27 listopada 2019 r. W decyzji nie uwzględniono waloryzacji jej podstawy w 2018 i w 2019 r. oraz nie uwzględniono uposażenia za okres przebywania na urlopie wychowawczym.

Sąd Okręgowy ustalił stan faktyczny na podstawie dokumentów zebranych w aktach sprawy i aktach emerytalnych. W ocenie Sądu dokumenty te są autentyczne, a ich treść nie budzi wątpliwości, ponadto nie były one także kwestionowane przez żadną ze stron. Z uwagi na spór co do prawa, nie było konieczności zarządzania dowodu z przesłuchania stron jak również nie było konieczności wydawania postanowienia dowodowego co do zebranego materiału dowodowego – w oparciu o treść art. 243² k.p.c.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego, Sąd Okręgowy uznał odwołanie za niezasadne.

W zakresie zarzutu odwołującej się co do braku podwyższenia podstawy wymiaru świadczenia emerytalnego wskaźnikami waloryzacji przypadających w 2018 i 2019 r., Sąd Okręgowy uznał, że brak jest podstawy prawnej do uwzględnienia tego żądania.

Zgodnie z art. 12 ust.1 ustawy z 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...), w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania decyzji z 5 grudnia 2019 r., emerytura policyjna przysługuje funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby, który w dniu zwolnienia posiada 15 lat służby w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Służbie Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służbie Celnej, Służbie Celno-Skarbowej lub w Służbie Więziennej z wyjątkiem funkcjonariusza, który ma ustalone prawo do emerytury określonej w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obliczonej z uwzględnieniem okresów służby

i okresów z nią równorzędnych.

Zgodnie z ust. 2 powyższego przepisu, w przypadku funkcjonariuszy Służby Celnej lub funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej dodatkowo wymagane jest ukończenie 55 lat życia i posiadanie stażu służby co najmniej 5 lat przy wykonywaniu zadań określonych odpowiednio w art. 1 ust. 2 pkt 4 i 5 ustawy z 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej lub w art. 2 ust. 1 pkt 4-6 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (pkt 1) lub służby w Służbie Celno-Skarbowej (pkt 2).

Funkcjonariusz Służby Celnej lub funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej, który w dniu zwolnienia ze służby, przekształcenia albo wygaśnięcia stosunku służbowego osiągnął staż służby 15 lat, w tym co najmniej 5 lat, o których mowa w ust. 2, ale nie osiągnął wieku 55 lat życia, nabywa prawo do emerytury w dniu osiągnięcia tego wieku, niezależnie od przyczyny zwolnienia ze służby, wygaśnięcia czy przekształcenia stosunku służbowego (ust. 3).

Zgodnie natomiast z art. 5 ust. 1 tej ustawy zaopatrzeniowej, podstawę wymiaru emerytury lub renty inwalidzkiej stanowi uposażenie należne funkcjonariuszowi na ostatnio zajmowanym stanowisku, z zastrzeżeniem ust. 2-4 i art. 33b.

Sąd pierwszej instancji uznał, że kwestię podstawy wymiaru emerytury funkcjonariuszy Służby Celnej lub funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej reguluje art. 5 ust. 1a ustawy, który w dacie zaskarżonej decyzji przewidywał, że podstawę wymiaru emerytury funkcjonariusza Służby Celnej lub funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej stanowi średnie uposażenie należne funkcjonariuszowi przez okres kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez funkcjonariusza. Przepis ten nie zawierał zastrzeżenia (w przeciwieństwie do art. 5 ust. 1) odnoszącego się do art. 5 ust. 2-4, stwierdzając jedynie, że w przypadku obliczania podstawy wymiaru emerytury funkcjonariuszy Służby Celnej lub funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej art. 18f ust. 2-5 ustawy zaopatrzeniowej stosuje się odpowiednio.

Również zasady ustalania wysokości zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Służby Celnej lub funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej uregulowane zostały osobno, tj. w art. 15d ustawy zaopatrzeniowej. Wynika z niego, iż emerytura dla funkcjonariuszy, o których mowa w art. 12 ust. 2-3 ustawy zaopatrzeniowej, którzy zostali mianowani do Służby Celnej po dniu 14 września 1999 r. wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby i wzrasta na zasadach określonych w art. 15a tej ustawy.

Przepisu tego nie stosuje się do funkcjonariuszy Służby Celnej lub Służby Celno - Skarbowej, jeżeli przed 2 stycznia 1999 r. pełnił służbę w Policji, Urzędzie Ochrony Państwa, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej lub Służbie Więziennej, pełnił zawodową służbę wojskową, pełnił służbę lub był zatrudniony w jednostkach, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1-1c lub 3- 4 ustawy zaopatrzeniowej. Powyższe reguły ustalania świadczeń dotyczą również funkcjonariuszy Służby Celnej, których stosunek pracy został przekształcony w stosunek służbowy na podstawie art. 22b ustawy z 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej lub art. 99 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (art. 15d ust. 3 ustawy zaopatrzeniowej).

Zdaniem Sądu pierwszej instancji, powyższe regulacje wskazują, że ustawodawca decydując się na wprowadzenie z dniem 1 stycznia 2018 r. w ustawie z 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...), regulacji obejmujących również funkcjonariuszy Służby Celnej lub funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, uczynił to jednak na nieco odmiennych zasadach. W konsekwencji pewne odmienności dotyczą również zasad obliczania wysokości świadczenia tej grupy funkcjonariuszy.

Z regulacji art. 5 ust. 1a ww. ustawy, dotyczącego wyliczenia podstawy wymiaru świadczenia emerytalnego funkcjonariusza Służby Celnej lub funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej wynika bowiem, że obliczenie to następuje na nieco innych zasadach niż w odniesieniu do funkcjonariuszy pozostałych służb mundurowych. W konsekwencji, w przeciwieństwie do regulacji przewidzianej w art. 5 ust. 1 ustawy, w art. 5 ust. 1a brak odniesienia dotyczącego obowiązku stosowania art. 5 ust. 3 zgodnie z którym, jeżeli

w okresie między zwolnieniem ze służby funkcjonariusza, a ustaleniem prawa do emerytury lub renty inwalidzkiej przypadają waloryzacje emerytur i rent inwalidzkich, podstawę wymiaru tych świadczeń podwyższa się wskaźnikami wszystkich kolejnych waloryzacji przypadających w tym okresie.

W tych okolicznościach Sąd Okręgowy uznał, że w odniesieniu do funkcjonariuszy Służby Celnej i Służby Celno – Skarbowej ustawodawca wyłączył możliwość uwzględnienia waloryzacji przypadających w okresie między zwolnieniem funkcjonariusza ze służby a ustaleniem prawa do emerytury.

W konsekwencji stwierdził, że zasadnie organ emerytalny w zaskarżonej decyzji wyluczając świadczenie emerytalne odwołującej się pominął waloryzacje za 2018 i 2019 r.

W zakresie zarzutu dotyczącego obniżenia podstawy wymiaru emerytury za okres przebywania na urlopie wychowawczym Sąd pierwszej instancji wskazał, że w świetle art. 5 ust. 1a w zw. z art. 4 ustawy z 18 lutego 1994 roku o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) (Dz.U. z 2019, poz. 288 ze zm.), podstawę wymiaru emerytury funkcjonariusza Straży Marszałkowskiej, Służby Celnej lub Służby Celno-Skarbowej stanowi średnie uposażenie lub wynagrodzenie należne przez okres kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych przez funkcjonariusza. Przepisy art. 18f ust. 2, 3 i 5 stosuje się odpowiednio (1a). Przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury lub renty inwalidzkiej nie uwzględnia się zmniejszenia wysokości uposażenia, o którym mowa w ust. 1 i 1a, w związku z przebywaniem na zwolnieniu lekarskim, urlopie macierzyńskim, urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopie rodzicielskim oraz urlopie wychowawczym (ust. 4).

Od 1 lipca 2019 r., przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury policyjnej funkcjonariusza Służby Celnej i Służby Celno-Skarbowej, nie uwzględnia się zmniejszenia wysokości uposażenia, w związku z przebywaniem na zwolnieniu lekarskim, urlopie macierzyńskim, urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopie rodzicielskim.

Zatem, jeżeli podstawę wymiaru emerytury funkcjonariusza Służby Celnej i Służby Celno-Skarbowej, ustalono na podstawie kwot uposażeń, których wysokość została zmniejszona, w związku z przebywaniem na zwolnieniu lekarskim, urlopie macierzyńskim, urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopie rodzicielskim, na wniosek zainteresowanego złożony w organie emerytalnym, po przedstawieniu, „Zaświadczenia o uposażeniu i nagrodzie rocznej dla celów emerytalnych z kolejnych 10 lat kalendarzowych”, w którym wykazane zostaną te należności w niezmnieszonej wysokości, podstawa wymiaru emerytury może zostać ponownie ustalona od miesiąca złożenia wniosku, nie wcześniej jednak niż od 1 lipca 2019 r. oraz nie wcześniej niż od nabycia prawa do emerytury.

Sąd Okręgowy wskazał, że w związku z uchyleniem art. 18f ust. 4 ustawy zaopatrzeniowej, począwszy od 1 lipca 2019 r. podstawę wymiaru emerytury policyjnej dla funkcjonariuszy Służby Celnej i Służby Celno-Skarbowej stanowi iloczyn wskaźnika wysokości podstawy wymiaru i kwoty przeciętnego miesięcznego uposażenia obowiązującej w dniu zwolnienia funkcjonariusza ze służby.

Powyższa reguła dotyczy wyłącznie funkcjonariuszy Służby Celnej i Służby Celno-Skarbowej, którzy są objęci systemem szczególnym z ustawy z 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...). Oznacza to zatem, że wszelkie inne reguły wynikające z innych systemów, tj. z systemu powszechnego nie mają zastosowania do ww. kategorii osób ubiegających się o emeryturę. O ile jednak, zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (zwanej ustawą emerytalną), okresami nieskładkowymi są przypadające przed dniem nabycia prawa do emerytury lub renty okresy urlopu wychowawczego, o tyle w systemie szczególnym obejmujących funkcjonariuszy Służby Celnej i Służby Celno-Skarbowej, reguła ta nie dotyczy. O tym, że nie należy łączyć ze sobą dwóch systemów, tj. powszechnego z systemem należącym do ww. funkcjonariuszy, stanowi art. 5 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Powołany przepis art. 5 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ma jednoznaczną i klarowną treść, w związku z czym jego wykładnia nie może nasuwać jakichkolwiek wątpliwości. Jeżeli więc funkcjonariusz Policji ma ustalone prawo do świadczenia pieniężnego z zaopatrzenia emerytalnego z tytułu odbycia tej służby, to okresu tej służby nie można uwzględnić mu ani przy ustalaniu prawa do emerytury i renty określonych w

ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz w ustawach, do których ta ostatnia ustawa emerytalna odsyła, ani też przy ustalaniu wysokości któregokolwiek z tych świadczeń (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 22 maja 2012 r., III UK 104/11 oraz z 12 lipca 2012 r., II UK 326/11 oraz postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 grudnia 2010 r., II UK 270/10; z 2 grudnia 2011 r., II UK 192/11 oraz z 24 grudnia 2012 r., I UK 232/12).

Sąd pierwszej instancji przytoczone poglądy judykatury w pełni zaaprobował i przyjął, jako własne.

Dodatkowo Sąd Okręgowy wskazał, że w myśl § 14 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Ministra SWiA z 7 grudnia 2018 r. w sprawie trybu postępowania i właściwości organu w zakresie zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Policji (...) (Dz.U. z 2018, poz. 2373), środkiem dowodowym potwierdzającym wysokość uposażenia dla celów emerytalnych, o którym mowa w art. 5 ust. 1a lub art. 18f ustawy, jest zaświadczenie o uposażeniu i nagrodzie rocznej dla celów emerytalnych z kolejnych 10 lat kalendarzowych wystawione przez organy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej lub Krajowej Administracji Skarbowej, właściwe ze względu na ostatnie miejsce pełnienia służby przez funkcjonariusza. W niniejszej sprawie w zaświadczeniu o uposażeniu i nagrodzie rocznej dla celów emerytalnych z 12 listopada 2019 r. – wydanego przez Izbę Administracji Skarbowej we W. - za okres przebywania na urlopie wychowawczym przyjęto zerowe uposażenie. Ponadto, zgodnie z art. 214 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej, do funkcjonariusza stosuje się przepisy Kodeksu Pracy, dotyczące uprawnień pracowników związanych z rodzicielstwem, chyba że przepisy ustawy są korzystniejsze. Z uwagi na to, że ww. ustawa nie zawiera w tym zakresie właściwych przepisów, należy odwołać się do ustawy z 25 czerwca 1999 r.

o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Osoba ubezpieczona przebywając na urlopie wychowawczym co do zasady, poza wyjątkami z art. 29 ust. 1 ww. ustawy – nie otrzymuje zasiłku macierzyńskiego ani wynagrodzenia za okres przebywania na urlopie wychowawczym. W tym też okresie funkcjonariusz Służby Celnej i Służby Celno-Skarbowej otrzymuje uposażenie zerowe. W niniejszej sprawie, skoro więc odwołująca od 5 czerwca 2009 r. do 23 września 2009 r. przebywała na urlopie wychowawczym, nie pełniła służby, a więc w tym okresie przyjęto wynagrodzenie w wysokości „0 zł”. Jednak w pozostałym okresie, tj. od 24 września 2009 r. do 30 września 2011 r. odwołująca, przebywając na urlopie wychowawczym, jednocześnie pełniła służbę w obniżonym wymiarze czasu służby. Za ten okres została prawidłowo naliczona podstawa wymiaru zgodnie z otrzymywanym uposażeniem za ten czas.

Mając powyższe na względzie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł o oddaleniu odwołania.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804 z ze zm. – koszty według stanu prawnego na dzień wniesienia odwołania).

Od powyższego wyroku apelację wniosła odwołująca się. Zaskarżając wyrok w całości zarzuciła Sądowi Okręgowemu:

1) obrazę przepisu art. 5 ust. 1a i ust. 4 w zw. z art. 12 ust. 2 i art. 18c ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 723) poprzez błędne uznanie, że prawidłowa jest zaskarżona decyzja Dyrektora ZER traktująca okresy urlopu wychowawczego:

- jako okresy z wypłatą na poziomie 0 zł od 5 czerwca 2009 r. do 23 września 2009 r. oraz jako okresy z wypłatą na poziomie obniżonym od 24 września 2009 r. do 30 września 2011 r.,

2) błędną ocenę dowodów zebranych w sprawie (w tym zwłaszcza dokumentu: zaświadczenie o uposażeniu i nagrodzie rocznej dla celów emerytalnych z kolejnych 10 lat kalendarzowych z 29 listopada 2019 r.) i jednoczesnego zastosowania przez sąd aktu prawnego niższego rzędu (rozporządzenia Ministra MSWiA z 7 grudnia 2018 r.) ponad

ustawę o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) poprzez przyjęcie, że koro zaświadczenie Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w S. w zakresie wysokości dochodów odwołującej się na urlopie wychowawczym wskazuje kwotę 0 zł od 5 czerwca 2009 r. do 23 września 2009 r. oraz kwotę obniżoną od 24 września 2009 r. do 30 września 2011 r., to Dyrektor ZER prawidłowo obliczył wysokość emerytury, w sytuacji gdy Dyrektora ZER obowiązywał przepis art. 5 ust. 4 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) który wprost stanowi, że przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury lub renty inwalidzkiej nie uwzględnia się zmniejszenia wysokości uposażenia, o którym mowa w ust. 1 i 1 a, w związku z przebywaniem na zwolnieniu lekarskim, urlopie macierzyńskim, urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopie rodzicielskim oraz urlopie wychowawczym.

3) naruszenie art. 233 § 1 ustawy z 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego poprzez błędną ocenę i brak wszechstronnego rozpatrzenia zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności zaświadczenia o uposażeniu i nagrodzie rocznej dla celów emerytalnych z kolejnych 10 lat kalendarzowych z 2 października 2019 r.

4) naruszenie art. 32 Konstytucji RP z 1997 r. poprzez błędne uznanie przez Sąd, że zaskarżona decyzja Dyrektora ZER, w której nie uwzględniono podwyższenia podstawy wymiaru świadczenia o waloryzację za rok 2018 i 2019 jest prawidłowa, w sytuacji gdy tak nie jest i w ten sposób zaniżono odwołującej się należne świadczenie emerytalne wbrew zasadzie równości i zakazowi dyskryminacji.

Niezależnie od powyższych zarzutów odwołująca się wskazała, że obniżenie jej uposażenia za okres urlopu wychowawczego jako kobiecie - funkcjonariuszowi Służby Celno-Skarbowej jest naruszeniem zasady równości wyrażonym w Konstytucji (art. 32 ust.1), jak też jest naruszeniem przepisów Unii Europejskiej - dyrektywy 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 5 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy. Chodzi o to, że ze służb mundurowych przykładowo funkcjonariuszkom Policji nie liczy się okresu wychowawczego jako okresu zarobków „0 zł” do celów emerytalnych, tak samo jak nie liczy się tego okresu w ten sposób do osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Inna pozycja prawna funkcjonariuszek Służby Celno-Skarbowej jawi się jako ewidentna ich dyskryminacja.

W związku z powyższymi zarzutami odwołująca się wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie odwołania poprzez nakazanie Dyrektorowi ZER aby ponownie przeliczył wysokość podstawy emerytury odwołującej się oraz uchylenie zasądzonych kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu apelacji odwołująca się wskazała, że nie zgadza się z przyjęciem do wyliczenia podstawy emerytury obniżonego uposażenia za okres przebywania na urlopie wychowawczym, a wyrok Sądu jest niesłuszny i krzywdzący dla odwołującej się i nie powinien ostać się w obrocie prawnym. Zdaniem odwołującej się Sąd zaakceptował swoisty „automatyzm” Dyrektora ZER, który obliczył wysokość jej uposażenia bazując na otrzymanych dokumentach, w tym przede wszystkim dokumencie pt. „zaświadczenie o uposażeniu i nagrodzie rocznej dla celów emerytalnych z kolejnych 10 lat kalendarzowych” z 29 listopada 2019 r. W ocenie apelującej Sąd nie powinien był tak robić albowiem zaświadczenie to w sposób ewidentny jest sprzeczne z treścią art. 5 ust. 4 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji(...).

Ponadto odwołująca się wskazała, że Sąd pierwszej instancji nie odniósł się w swoich rozważaniach do dowodu w postaci zaświadczenia o uposażeniu i nagrodzie rocznej dla celów emerytalnych z kolejnych 10 lat kalendarzowych z dnia 2 października 2019 r. Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w S., w której prawidłowo wskazano wysokość uposażenia dla celów emerytalnych zgodnie z dyspozycją art. 5 ust. 4 ww. ustawy, uwzględniając uposażenie należne zarówno za okres przebywania na urlopie wychowawczym oraz za okres korzystania z obniżonego czasu pracy w związku z przebywaniem na urlopie wychowawczym.

Odwołująca się podniosła również, że jedną z ogólnych zasad prawodawstwa tj. zasada racjonalności prawodawcy. Zgodnie z przedmiotową zasadą prawodawca nie zawiera w aktach prawnych tzw. martwych norm prawa, a z taką normą mielibyśmy do czynienia przyjmując interpretację Dyrektora ZER zaakceptowaną przez Sąd co do treści art. 5 ust. 4 ustawy zaopatrzeniowej w zakresie nieobniżania uposażenia należnego w przypadku korzystania przez

funkcjonariusza/funkcjonariuszkę w okresie wybranych 10 lat z urlopu wychowawczego. Wskazać bowiem należy, że zgodnie z opiniami ZER, korzystanie przez funkcjonariuszy z urlopu wychowawczego w żadnym wypadku nie prowadzi do obniżenia należnego uposażenia, co wprost kłóci się ze wskazaną ogólną zasadą racjonalności prawodawcy.

Odnosnie akceptacji przez Sąd braku waloryzacji podstawy emerytury przez Dyrektora ZER apelująca podkreśliła, że waloryzacja ze swej natury ma zapewnić realność podstaw, od których zależy wysokość emerytury. Waloryzacja ma za zadanie zachować realną wartość wypłacanych świadczeń w stosunku do wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych. Z powyższego wynika, że wzrost świadczeń emerytalno-rentowych jest uzależniony od wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych (ogółem lub dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów) oraz realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia. Wzrost cen towarów i usług oraz realny wzrost przeciętnego wynagrodzenia miały miejsce zarówno w roku 2018, jak i 2019. Zatem w przypadku odwołującej się wysokość świadczenia została wyliczona w sposób wadliwy, gdyż nie zachowana została nominalna jej wysokość, spowodowana zmianą siły nabywczej pieniądza w tym okresie. W konsekwencji nieuwzględnienie powyższych wskaźników waloryzacji przy obliczaniu świadczenia odwołującej się spowodowało, że kwota emerytury ustalona została w kwocie niższej, niż wynika to z przepisów prawa, co stawia odwołującą się w gorszej sytuacji, niż gdyby świadczenia ustalone było na dzień zwolnienia ze służby.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Apelacja jest zasadna i dlatego należało zmienić zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję organu rentowego.

Stosownie do art. 382 k.p.c. Sąd Apelacyjny, jako Sąd drugiej instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym. Powyższe jest wyrazem przyjęcia przez ustawodawcę systemu apelacji pełnej, w której sąd drugiej instancji jest sądem merytorycznie rozpoznającym sprawę. Dokonuje własnych ustaleń faktycznych stanowiących podstawę rozstrzygnięcia i dokonuje oceny materiału dowodowego zebranego w postępowaniu sądowym w obu instancjach. Przyjęte jest, że sąd drugiej instancji może przyjąć ustalenia za własne lub zmienić ustalenia faktyczne stanowiące podstawę wydania wyroku sądu pierwszej instancji nawet bez przeprowadzenia postępowania dowodowego uzasadniającego odmienne ustalenia, chyba że szczególne okoliczności wymagają ponowienia lub uzupełnienia tego postępowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2020 r., I CSK 637/19).

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia dotyczące stanu faktycznego poczynione przez Sąd pierwszej instancji i przyjmuje je za własne, czyniąc je podstawą własnego rozstrzygnięcia stosownie do art. 387 § 2¹ k.p.c. Dodatkowo uzupełnia te ustalenia poprzez wskazanie, że:

- Izba Administracji Skarbowej w S. w zaświadczeniu z 2 października 2019 r. o uposażeniu i nagrodzie rocznej dla celów emerytalnych z kolejnych 10 lat kalendarzowych, okres przebywania przez odwołującą się na urlopie wychowawczym potraktowała jako okres, za który przysługuje odwołującej się uposażenie zasadnicze,

- w kolejnym zaświadczeniu z 29 listopada 2019 r. Izba Administracji Skarbowej w S. za okres urlopu wychowawczego odwołującej się w okresie od 5 czerwca 2009 r. do 23 września 2009 r. wskazała uposażenie w kwocie 0 złotych. W wyniku tego łączna kwota uposażenia należnego odwołującej się w 2009 r. uległa zmniejszeniu z 43.130,79 zł do 25. 633,51 zł.

- także w zaświadczeniu z 29 listopada 2019 r. Izba Administracji Skarbowej w S. za okres urlopu wychowawczego odwołującej się od 24 września 2009 r. do 30 września 2011 r. wskazała uposażenie w zmniejszonej wysokości, w wyniku czego łączna kwota uposażenia należnego odwołującej się uległa zmniejszeniu: w 2010 r. z 50.875,65 zł do 32.328,54 zł, a w 2011 r. z 59.462,25 zł do 43.641,52 zł.

Powyższe dodatkowe ustalenia były niezbędne by wskazać istotę sporu, którą była kwestia ustalenia prawidłowej podstawy do obliczenia świadczenia emerytalnego odwołującej się za okres od 5 czerwca 2009 r. do 30 września 2011 r.

Tak ustalony stan faktyczny zasługiwał na odmienną ocenę prawną od dokonanej przez Sąd pierwszej instancji.

Wobec zawarcia w apelacji zarzutu naruszenia przepisów prawa procesowego Sąd Apelacyjny w pierwszej kolejności poddał ten zarzut ocenie pod kątem zasadności, bowiem dopiero skontrolowanie poprawności ustalenia stanu faktycznego pozwala ocenić prawidłowość zastosowania prawa materialnego.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia prawa procesowego podniesionego przez odwołującą się tj. zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wskazać należy, że Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału, a zatem, jak podkreśla się w orzecznictwie, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności. Do naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. dochodzi wówczas, gdy strona apelująca wykaże Sądowi pierwszej instancji uchybienie podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów. W judykaturze za utrwalony należy uznać pogląd, że zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie może polegać na zaprezentowaniu własnych, korzystnych dla skarżącego ustaleń faktycznych, a tym samym korzystnej dla niego oceny materiału dowodowego (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2002r., sygn. akt II CKN 572/99, LEX nr 53136). W orzeczeniu z 10 czerwca 1999 r. (sygn. akt II UKN 685/98, OSNAPiUS 2000, nr 17, poz. 655), Sąd Najwyższy stwierdził, że normy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Swobodna ocena dowodów nie może być dowolna. Postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie może być uzasadnione odmienną interpretacją strony co do dowodów zebranych w sprawie, jeśli jednocześnie nie wykaże się, że ocena przyjęta przez Sąd pierwszej instancji za podstawę rozstrzygnięcia przekracza granicę swobodnej oceny dowodów por. wyrok SN z 10 kwietnia 2000 r., sygn. akt V CKN 17/00, Lex nr 40424).

Formułując zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. apelująca wskazała, że Sąd pierwszej instancji naruszył powyższy przepis poprzez błędną ocenę i brak wszechstronnego rozpatrzenia zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności zaświadczenia o uposażeniu i nagrodzie rocznej dla celów emerytalnych z kolejnych 10 lat kalendarzowych z 2 października 2019 r.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zgodnie z art. 473 § 1 k.p.c.

w postępowaniu przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się żadnych ograniczeń dowodowych, co oznacza, że każdy fakt może być dowodzony za pomocą wszelkich środków, których dopuszczenie sąd rozpoznający sprawę uzna za celowe, albowiem po wniesieniu odwołania nie mają zastosowania ograniczenia dowodowe, którymi związany jest organ rentowy.

Zgodnie z § 14 ust 1 pkt 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 7 grudnia 2018 r. w sprawie trybu postępowania i właściwości organu w zakresie zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Policji (...) (Dz.U. z 2018, poz. 2373) środkiem dowodowym potwierdzającym wysokość uposażenia dla celów emerytalnych, o którym mowa w art. 5 ust. 1a lub art. 18f ustawy zaopatrzeniowej, jest zaświadczenie o uposażeniu i nagrodzie rocznej dla celów emerytalnych z kolejnych 10 lat kalendarzowych wystawione przez organy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej lub Krajowej Administracji Skarbowej, właściwe ze względu na ostatnie miejsce pełnienia służby przez funkcjonariusza.

Należy jednak mieć na uwadze to, że w postępowaniu przed sądem powszechnym zaświadczenie to podlega ocenie jak każdy dowód w sprawie cywilnej.

Z powyższego wynika, że Sąd pierwszej instancji nie był związany treścią zaświadczenia o uposażeniu i nagrodzie rocznej dla celów emerytalnych z kolejnych 10 lat kalendarzowych Izby Administracji Skarbowej w S. zarówno z 2 października 2019 r. jak i z 29 listopada 2019 r. i rozpoznając przedmiotową sprawę winien był w pierwszej kolejności zastosować przepis art. 5 ust. 4 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) z 18 lutego 1994 r.

Wobec tego Sąd Apelacyjny za uzasadniony uznał zarzut apelacji dotyczący błędnego przyjęcia przez Sąd pierwszej instancji, że nie podlega weryfikacji zaświadczenie o uposażeniu i nagrodzie rocznej dla celów emerytalnych stanowiące podstawę do ustalenia wysokości emerytury odwołującej się i w konsekwencji zastosowanie przez Sąd pierwszej instancji aktu prawnego niższego rzędu (rozporządzenia Ministra MSWiA z 7 grudnia 2018 r.) ponad ustawę o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...).

W konsekwencji Sąd Apelacyjny za uzasadniony uznał również zarzut odwołującej się co do wadliwej wykładni dokonanej przez Sąd pierwszej instancji art. 5 ust. 1a i ust. 4 w zw. z art. 12 ust. 2 i art. 18 c ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) (Dz.U. z 2019, poz. 288 ze zm.), polegającej na uznaniu, że prawidłowa jest zaskarżona decyzja organu rentowego w której przyjęto, że za okres przypadający w latach 2009 r., 2010 i 2011 podczas którego odwołująca się korzystała z urlopu wychowawczego należnym jej uposażeniem jest odpowiednio uposażenie zerowe i uposażenie w zmniejszonej wysokości, co skutkowało zaniżeniem odwołującej się świadczenia emerytalnego.

Prawidłowa wykładnia art. 5 ust. 1a i ust. 4 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji prowadzi do wniosku, że za okres od 5 czerwca 2009 r. do 30 września 2011 r. należało przyjąć do obliczenia wysokości emerytury odwołującej się kwotę uposażenia jaką otrzymywała przed urlopem wychowawczym.

Stosownie do art. 5 ust. 1a ww. ustawy zaopatrzeniowej, podstawę wymiaru emerytury funkcjonariusza Służby Celnej lub Służby Celno – Skarbowej stanowi średnie uposażenie lub wynagrodzenie należne przez okres kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych przez funkcjonariusza. Przepisy art. 18f ust. 2, 3 i 5 stosuje się odpowiednio.

Zgodnie z ust. 4 przytoczonego przepisu, przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury lub renty inwalidzkiej nie uwzględnia się zmniejszenia wysokości uposażenia, o którym mowa w ust. 1 i 1a, w związku z przebywaniem na zwolnieniu lekarskim, urlopie macierzyńskim, urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopie rodzicielskim oraz urlopie wychowawczym.

Za uposażenie należne, w myśl art. 3 ust. 1 pkt 8 ustawy zaopatrzeniowej, przyjmuje się uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami o charakterze stałym i nagrodą roczną, należne funkcjonariuszowi stosownie do przepisów o uposażeniu i nagrodach funkcjonariuszy.

Brzmienie przytoczonego powyżej art. 5 ust. 4 ww. ustawy obowiązuje od 1 lipca 2019 r. na mocy nowelizacji ustawy zaopatrzeniowej. Wobec tego, że odwołująca się wystąpiła z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury 26 września 2019 r. to do obliczenia tego świadczenia ma zastosowanie powyższy art. 5 ust. 4 ww. ustawy. Przepis ten wprost stanowi, iż przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury lub renty inwalidzkiej nie uwzględnia się zmniejszenia wysokości uposażenia, o którym mowa w ust. 1 i 1a,

w związku z przebywaniem na zwolnieniu lekarskim, urlopie macierzyńskim, urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopie rodzicielskim **oraz urlopie wychowawczym**. Zatem organ rentowy, ustalając podstawę wymiaru emerytury odwołującej się nie miał podstaw by dokonać zmniejszenia wysokości uposażenia za okres, kiedy przebywała na urlopie wychowawczym, a który przypadął w latach będących podstawą do wyliczenia wymiaru jej emerytury.

Nie ma przy tym znaczenia, że w okresie urlopu wychowawczego funkcjonariusz nie pobiera uposażenia lub pobiera uposażenie w zmniejszonej wysokości, skoro przepis art. 5 ust. 4 ustawy zaopatrzeniowej wskazuje, że za ten okres do obliczenia podstawy wymiaru świadczenia obowiązuje szczególna regulacja.

Na uwagę zasługuje to, że ustalenie od 1 lipca 2019 r. nowego brzmienia art. 5 ust. 4 miało na celu zmianę stanu prawnego, w którym funkcjonariusze Służby Celnej i Celno – Skarbowej znajdują się w mniej korzystnej sytuacji w stosunku do funkcjonariuszy innych służb mundurowych.

Wskazuje na to uzasadnienie z 5 lipca 2019 r. do projektu ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) z 18 lutego 1994 r. (druk sejmowy nr 3604), że nowe brzmienie przepisu art. 5 ust. 4 powinno wejść w życie po to by nastąpiło zrównanie sytuacji funkcjonariuszy Służby Celnej i Celno – Skarbowej z pozostałymi funkcjonariuszami służb mundurowych.

Biorąc pod uwagę powyższe, zdaniem Sądu Apelacyjnego nie ma wątpliwości co do tego, że zmiana w brzmieniu ust. 4 art. 5 ustawy zaopatrzeniowej miała na celu przyznanie funkcjonariuszom Służby Celnej i Służby Celno-Skarbowej prawa do wyliczenia podstawy wymiaru emerytury bez zmniejszania wysokości uposażenia w związku z przebywaniem również na urlopie wychowawczym.

Wobec tego, Sąd Apelacyjny uznał, że odwołującej się przysługuje prawo do ustalenia wysokości emerytury z uwzględnieniem - za okres przypadający w 2009, 2010 i 2011 r. podczas którego odwołująca się korzystała z urlopu wychowawczego (który przypadał w latach stanowiących podstawę obliczenia wysokości emerytury) - uposażenia należnego na stanowisku zajmowanym bezpośrednio przed tym urlopem.

Za uzasadnione należało uznać również zarzuty dotyczące nieuwzględnienia podwyższenia podstawy wymiaru świadczenia o waloryzację za lata 2018 r. i 2019 r.

W myśl art. 5 ust. 3, jeżeli w okresie między zwolnieniem ze służby funkcjonariusza a ustaleniem prawa do emerytury lub renty inwalidzkiej przypadały waloryzacje emerytur i rent inwalidzkich, podstawę wymiaru tych świadczeń podwyższa się wskaźnikami wszystkich kolejnych waloryzacji przypadających w tym okresie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego argumenty przedstawione przez odwołującą się w wywiedzionej apelacji zasługują na aprobatę. Uznać bowiem należy, że regulacja zawarta w art. 5 ust. 3 ustawy zaopatrzeniowej nakazująca podwyższenie podstawy wymiaru świadczenia o wskaźnik wszystkich waloryzacji przypadających w okresie pomiędzy zwolnieniem ze służby a ustaleniem prawa do świadczenia emerytalnego odnosi się również do funkcjonariuszy Służby Celnej i Celno – Skarbowej.

Należy bowiem zauważyć, że art. 5 ustawy zaopatrzeniowej zawiera regulację dotyczącą ustalania wysokości świadczeń emerytalnych i rentowych należnych funkcjonariuszom, których dotyczy ustawa. Jak trafnie wskazał Sąd pierwszej instancji z art. 5 ust. 1a, dotyczącego wyliczenia podstawy wymiaru świadczenia emerytalnego funkcjonariusza Służby Celnej lub Celno - Skarbowej wynika, że obliczenie to następuje na nieco innych zasadach niż w odniesieniu do funkcjonariuszy pozostałych służb mundurowych.

Wbrew jednak stanowisku Sądu pierwszej instancji, regulację zawartą w ust. 3 art. 5 należy odnosić do świadczeń należnych funkcjonariuszom wymienionych we wcześniejszych ustępach tego przepisu bez wyjątku, za czym przemawia systemowa wykładnia przepisu.

Nie można zgodzić się ze stanowiskiem Sądu pierwszej instancji, zgodnie z którym intencją ustawodawcy, który 1 stycznia 2018 r. wprowadził do ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym z dnia 18 lutego 1994 r. regulacje dotyczące funkcjonariuszy Służby Celnej i Celno – Skarbowej, było zróżnicowanie ich sytuacji prawnej względem funkcjonariuszy innych służb mundurowych. W związku z tym nie do zaakceptowania jest stanowisko Sądu Okręgowego, że skoro w art. 5 ust. 1a nie znalazło się – w przeciwieństwie do art. 5 ust. 1 odesłanie do art. 5 ust. 3, to oznacza, że nie jest możliwe podwyższenie podstawy wymiaru świadczenia funkcjonariusza Służby Celnej lub Celno – Skarbowej o wskaźnik wszystkich waloryzacji przypadających w okresie pomiędzy zwolnieniem ze służby a ustaleniem prawa do świadczenia emerytalnego. Wyłączenie funkcjonariuszy Służby Celnej i Celno - Skarbowej spod regulacji zawartej w art. 5 ust. 3 ustawy

zaopatrzeniowej powodowałyby bowiem nieuzasadnione zróżnicowanie ich sytuacji względem funkcjonariuszy pozostałych formacji mundurowych, a tym samym może być uznane za przejaw dyskryminacji.

Ponadto ustalenie wymiaru świadczenia emerytalnego funkcjonariuszy na podstawie kwoty uposażenia przysługującego przed zwolnieniem ze służby, po znacznym upływie czasu od tego zwolnienia powodowałyby ukształtowanie sytuacji tych funkcjonariuszy w sposób mniej korzystny niż w sytuacji, w której ich świadczenie byłoby ustalone na dzień odejścia ze służby bez konkretnej przyczyny. Zapobiega temu wprowadzony obowiązek waloryzacji podstawy wymiaru świadczeń o wskaźnik wszystkich waloryzacji przeprowadzonych od dnia zwolnienia ze służby do dnia ustalenia świadczenia.

Dla ustalenia prawidłowej wykładni art. 5 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) zwrócić należy uwagę na zmiany jakie następowały w brzmieniu tego przepisu w okresie od uchwalenia ustawy. W pierwotnym brzmieniu ust. 1 tego przepisu stanowił, iż podstawę wymiaru emerytury lub renty inwalidzkiej stanowi uposażenie należne funkcjonariuszowi na ostatnio zajmowanym stanowisku.

Dodanie ust. 3 w art. 5 po ust. 2 nastąpiło na mocy ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw z 27 marca 2003 r. (Dz. U. nr 56, poz. 498).

Na mocy nowelizacji z dnia 23 lipca 2003 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustawy (Dz.U. Nr 166, poz. 1609) w ust. 1 dodane zostało zastrzeżenie odnoszące się do ust. 2, 3 i art. 33b. W ust. 2 została określona podstawa wymiaru renty inwalidzkiej enumeratywnie wymienionej grupy funkcjonariuszy. W wyniku kolejnej nowelizacji zastrzeżenie z ust. 1 zostało rozszerzone na ust. 2-4.

To, że na mocy ustawy z 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy policji, agencji bezpieczeństwa wewnętrznego, agencji wywiadu, służby kontrwywiadu wojskowego, służby wywiadu wojskowego, centralnego biura antykorupcyjnego, straży granicznej, biura ochrony rządu, państwowej straży pożarnej i służby więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 1321) wprowadzono w art. 5 ust. 1a, który nie zawiera odwołania się do odpowiedniego stosowania ust. 3, nie przesądza, że zapis zawarty w ust. 3 nie odnosi się do funkcjonariuszy o których mowa w ust. 1a. Zgodnie z § 5 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283 z późn. zm.) „przepisy ustawy redaguje się zwięźle i syntetycznie, unikając nadmiernej szczegółowości, a zarazem w sposób, w jaki opisuje się typowe sytuacje występujące w dziedzinie spraw regulowanych tą ustawą”.

Wobec tego, że w art. 5 ust. 3 uregulowana została zasada podwyższenia podstawy wymiaru świadczenia o wskaźnik wszystkich waloryzacji przypadających w okresie pomiędzy zwolnieniem ze służby a ustaleniem prawa do świadczenia emerytalnego bez wskazywania, że dotyczyć ma to wskazanej grupy funkcjonariuszy jak to zostało wskazane np. w ust. 2, to dodatkowo przemawia za tym by uznać, że należy stosować ten zapis zarówno do grupy funkcjonariuszy wskazanych w art. 5 ust. 1 jak i w art. 5 ust. 1a.

Wobec powyższego, w ocenie Sądu Apelacyjnego, uznać należy, że określenie „funkcjonariusz” użyte w art. 5 ust. 3 odnosi się także do funkcjonariuszy Służby Celnej i Celno – Skarbowej, a odmienna interpretacja prowadziłaby, jak wskazano powyżej, do nieuzasadnionego zróżnicowania sytuacji prawnej funkcjonariuszy Służby Celnej i Celno – Skarbowej w stosunku do funkcjonariuszy innych formacji mundurowych, a tym samym do ich dyskryminacji poprzez pozbawienie korzyści wynikających z waloryzacji ich świadczeń emerytalnych w sytuacji objętej normą art. 5 ust. 3 ww. ustawy.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy uznać należy, że A. B. zasadnie domaga się ustalenia podstawy wymiaru emerytury

z uwzględnieniem waloryzacji za okres pomiędzy zwolnieniem ze służby, które miało miejsce 31 sierpnia 2017 r. a ustaleniem prawa do świadczenia emerytalnego na mocy decyzji z 5 grudnia 2019 r. Oznacza to, że Sąd pierwszej instancji błędnie uznał, że zaskarżona decyzja odpowiada prawu.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w związku z 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego.

Dorota Szarek